Αυτό το άρθρο αποτελεί το **δεύτερο** μέρος ενός κειμένου που κυκλοφόρησε σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος μπορεί να εντοπιστεί εδώ.

Πανδημία και Αριστερά (Μέρος 2) (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό Σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα της ομάδας 1917 στις 31/07/22.

Περιεχόμενο

Πανδημία και Αριστερά (Μέρος 2)

Διαβάστε το πρώτο μέρος εδώ.

Τί μας έμαθε η πανδημία για την καπιταλιστική κοινωνία στην οποία ζούμε σήμερα

Η πανδημία του κορονοϊού εξέθεσε και εντατικοποίησε διάφορες τάσεις της σύγχρονης καπιταλιστικής πραγματικότητας. Πρώτα πρώτα, έκανε ακόμα πιο ξεκάθαρη την ανικανότητα της αστικής τάξης να κυβερνά. Σε αντίθεση με φωνές από το λεγόμενο αυτόνομο χώρο που ισχυρίζονται ότι η πανδημία είναι ένα σχέδιο της αστικής ελίτ για να ενισχύσει την κοινωνική της κυριαρχία επί καιρό κρίσης, μάλλον το αντίθετο φαίνεται να ισχύει: η πανδημία είναι σημάδι ότι η αστική τάξη και οι γραφειοκράτες της δεν τα έχουν όλα υπό έλεγχο. Η ανικανότητα, η μυωπική μικροπολιτική και τα επιμέρους συμφέροντα διαφόρων λόμπι αστών και γραφειοκρατών (π.χ., ο καιροσκοπισμός της μεγάλης φαρμακοβιομηχανίας με σκοπό το κέρδος) είναι πολύ πιθανότερη επεξήγηση της αυταρχικής κακοδιαχείρισης της πανδημίας από τις οποιεσδήποτε θεωρίες συνωμοσίας. Εξάλλου, η κοινωνική κυριαρχία του κεφαλαίου και οι πολιτικές λιτότητας δεν αμφισβητούνται εδώ και καιρό, εν τη απουσία εργατικού κινήματος.[1] Όπως προανέφερα, αρκετά από τα πιο ανεπτυγμένα δυτικά κράτη όπως οι ΗΠΑ, η Αυστραλία κλπ. έδειξαν ανίκανα να διαχειριστούν ορθολογικά και αποτελεσματικά την πανδημία, προβαίνοντας σε σπασμωδικά και αντιφατικά μέτρα ή προσπαθώντας να εκμεταλλευτούν πολιτικά την πανδημία. Η δομική αντίφαση μεταξύ της παγκόσμιας αλληλοεξαρτώμενης οικονομίας και του συστήματος εθνών-κρατών δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο το χειρισμό της πανδημίας. Η πανδημία απαιτεί μια συντονισμένη διεθνή απάντηση, αλλά σε ένα σύστημα ενδοϊμπεριαλιστικών αντιπαλοτήτων (π.χ., ΗΠΑ-Κίνα, ΗΠΑ-Ρωσία) μεταξύ ανταγωνιστικών εθνών-κρατών, αυτό είναι αδύνατο.

Τα κράτη που τα κατάφεραν καλύτερα ήταν αυτά που είχαν πειθαρχημένους πολίτες από τους οποίους έχαιραν εμπιστοσύνης. Διάφορες έρευνες διαπιστώνουν σταθερά ότι η έλλειψη εμπιστοσύνης στις αρχές είναι ένας από τους κύριους λόγους που οι άνθρωποι αρνούνται να εμβολιαστούν. Αυτό δεν αποτελεί έκπληξη, δεδομένου ότι λίγοι από εμάς έχουν περισσότερο από αόριστη κατανόηση του πώς λειτουργούν τα εμβόλια. Αυτό αφήνει τους ανθρώπους με την ανάγκη να εμπιστεύονται τους επιστήμονες που δοκιμάζουν το εμβόλιο και τις αρχές που το εγκρίνουν και το διανέμουν. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η διαφανής επικοινωνία σχετικά με όλα τα χαρακτηριστικά των εμβολίων – συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών – είναι το κλειδί για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης, ακόμη

και αν βραχυπρόθεσμα μειώνει την αποδοχή των εμβολίων. Οι έρευνες υπογραμμίζουν ότι η εμπιστοσύνη μεταξύ των πολιτών και των αρχών είναι ιδανικά αμφίδρομη, καθώς οι αρχές πρέπει να εμπιστεύονται ότι οι πολίτες μπορούν να αντιμετωπίσουν άσχημα νέα και να παίρνουν υπεύθυνες αποφάσεις. Ενδεικτική η περίπτωση της Δανίας. Η Δανία μπορούσε να είναι πιο φιλελεύθερη στην προσέγγισή της από άλλα κράτη, βασιζόμενη όλο και πιο συχνά στην εθελοντική συμμόρφωση παρά στον περιορισμό των ατομικών ελευθεριών από το κράτος, επειδή είναι κατά κανόνα πιο αυταρχική – με έναν πολύ ομοιογενή, πολύ πειθήνιο πληθυσμό με, για παράδειγμα, πολύ χαμηλή ανοχή στη θρησκευτική ή πολιτιστική πολυμορφία και πολύ μικρή πολιτική ποικιλομορφία.[2]

Τα περισσότερα κράτη όμως ακολούθησαν μια αυταρχική, τεχνοκρατική διαχείριση. Ίσως αυτό που συμβαίνει είναι ότι τα καπιταλιστικά κράτη αντιδρούν αυταρχικά στην πανδημία ακριβώς λόγω της αδυναμίας και της ανικανότητάς τους να τη χειριστούν αποτελεσματικά. Είναι ανίκανα να ακολουθήσουν άλλη οδό από την εύκολη οδό του αυταρχισμού. Πίσω από τον κρατικό αυταρχισμό κρύβεται η γύμνια και αδυναμία της αστικής τάξης. Ζούμε στην εποχή της κρίσης του νεοφιλελευθερισμού η οποία χαρακτηρίζεται από έλλειψη εμπιστοσύνης μεταξύ πολιτών και κυβερνώντων. Η έλλειψη εμπιστοσύνης αναγκάζει τους τεχνοκράτες να μας χειραγωγούν μέσω ψεμάτων, π.χ., να μας λένε ότι τα εμβόλια θα τελειώσουν την πανδημία ούτως ώστε να τρέξουμε να εμβολιαστούμε.

Κομβικής σημασίας για τη διαχείριση της πανδημίας είναι και η πρωτοφανης κατάρρευση του φιλελευθερισμού σαν ιδεολογίας. Τα τελευταία χρόνια έχουμε γίνει μάρτυρες της σταδιακής εξαφάνισης της φιλελεύθερης ιδεολογίας, με τους λεγόμενους προοδευτικούς, τις φεμινίστριες αλλά και την αριστερά να αντιμετωπίζουν φιλελεύθερες αρχές όπως η ελευθερία του λόγου και το τεκμήριο αθωότητας με αυξανόμενη καχυποψία και περιφρόνηση. Ενώ κόπτονται για τα δικά τους δικαιώματα και τα δικαιώματα των μειονοτήτων, θεωρούν πως όσοι δεν συμφωνούν μαζί τους πολιτικά ή ιδεολογικά δεν αξίζουν τέτοια δικαιώματα. Ο προοδευτικός χώρος και η αριστερά έχουν αγκαλιάσει την πολιτική ορθότητα και τον κοινωνικό καννιβαλισμό, αφήνοντας τα φιλελεύθερα ιδεώδη στη δεξιά και τους συνωμοσιολόγους. Αυτή η εξέλιξη δεν μπορεί παρά να έχει αντίκτυπο στη διαχείριση της πανδημίας. Καθώς έχει καταρρεύσει ο κοινωνικός πόλος που παραδοσιακά υπερασπιζόταν τα ανθρώπινα δικαιώματα, η υγεία και η οικονομία έχουν καταστεί οι μόνοι παράγοντες στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την πανδημία, με δικαιώματα και ελευθερίες να αγνοούνται ή να θεωρούνται δευτερεύουσες. Είναι σε αυτό το πλαίσιο που παρατηρούμε τη σταδιακή διάβρωση των πολιτικών μας δικαιωμάτων στα χέρια της εκτελεστικής εξουσίας, καθώς και την έλλειψη λογοδοσίας της εκτελεστικής προς τη νομοθετική εξουσία κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Η υγεία όμως δεν είναι το υπέρτατο ανθρώπινο αγαθό: κατά τον Μαρξ, αυτό είναι η ελευθερία να εκφράσουμε και να αναπτύξουμε τις δυνατότητες μας. Αυτό που είναι πιο καλό και αναγκαίο για τους ανθρώπους είναι να μπορούν να αυτοκαθορίζονται και να αναπτύσσουν τις όποιες δυνατότητες και ικανότητές τους, δηλαδή, να είναι ελεύθεροι.

Η Αριστερά στηρίζει το αυταρχικό κράτος ενάντια στην εργατική τάξη

Το πιο ανησυχητικό χαρακτηριστικό της τρέχουσας συγκυρίας όμως είναι η πολιτική απουσία της αριστεράς. Η αριστερά δεν έχει πάρει πρωτοβουλίες για αντιμετώπιση της πανδημίας, αφήνοντας την εργατική τάξη πλήρως εξαρτημένη από τον κρατικό πατερναλισμό. Θα μου πει κάποιος, τί θα μπορούσε να κάνει αλλιώς η αριστερά από τη στιγμή που δεν έχει τους απαιτούμενους πόρους και γνώσεις που έχει το κράτος για να μπορεί να διαχειριστεί την πανδημία; Αν γυρίσουμε λίγα χρόνια πίσω όμως και θυμηθούμε την επιδημία του AIDS, θα προσέξουμε ότι η στάση της αριστεράς τότε ήταν διαφορετική. Αντιμέτωπη με την αμέλεια γιατρών και κυβερνήσεων να ασχοληθούν με το AIDS λόγω ομοφοβικών και άλλων προκαταλήψεων, αριστεροί και προοδευτικοί ακτιβιστές εξάσκησαν πίεση στο σύστημα υγείας ούτως ώστε να πάρει τον ιό πιο σοβαρά, να βελτιώσει τις συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στην παραγωγή φαρμάκων, να επισπεύσει την αδειοδότηση τους, και να επιτρέψει τη συμμετοχή εκπροσώπων ασθενών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.[3] Τέτοιος

ακτιβισμός είναι κατά κύριο λόγο φιλελεύθερος και η αριστερά χρειάζεται να κάνει πολύ περισσότερα από το να βάζει πίεση στο κράτος αν θέλει να φανεί αντάξια του ιστορικού της καθήκοντος, αλλά θεωρώ σημαντικό να αναγνωρίσουμε πως ούτε και αυτά τα λίγα δεν γίνονται σήμερα. Έχουμε φυσικοποιήσει τόσο το ρόλο του Βοναπαρτικού κράτος όσο και την πολιτική αδυναμία μας.

Η αριστερά όχι μόνο δεν στηρίζει την εργατική τάξη εν μέσω πανδημίας, αλλά στηρίζει πανδημιακές πολιτικές που την αποδυναμώνουν. Στην προκείμενη περίπτωση, η πλειοψηφία της αριστεράς υποστήριξε τα αντιδραστικά lockdown. Τα lockdown προστατεύουν τους πλούσιους (αυτούς που μπορούν να εργαστούν από το σπίτι ή να αντέξουν οικονομικά να μην εργάζονται) ενώ αδυνατούν να προστατεύσουν τους φτωχούς – τους λεγόμενους «εργαζόμενους ουσιωδών υπηρεσιών» με τις οικογένειες και τις κοινότητές τους. Τα lockdown επιβράδυναν την εξάπλωση του κορονοϊόυ χωρίς να προστατεύουν τους ευάλωτους εργαζόμενους ενώ είχαν πολλές αρνητικές συνέπειες: για παράδειγμα, μεγάλη αύξηση στις αυτοκτονίες και θανάτους από υπερβολική δόση ναρκωτικών, άτομα να πεθαίνουν επειδή φοβούνται να βγουν από το σπίτι και να παν νοσοκομείο, αύξηση ενδοοικογενειακής βίας, ηλικιωμένοι να πεθαίνουν μόνοι σε νοσοκομεία και γηροκομεία, κλείσιμο σχολείων, 100 εκατομμύρια άνθρωποι να έχουν πέσει κάτω από το λεγόμενο όριο της φτώχειας, δεκάδες εκατομμύρια να πεθαίνουν από ασιτία, μεγάλη πτώση των ποσοστών εμβολιασμού για άλλες ασθένειες όπως ιλαρά κοκ. Η μεγαλύτερη ζημιά από τα lockdown σημειώθηκε στις αναπτυσσόμενες χώρες: 250 χιλιάδες παιδιά στη Νότια Ασία πέθαναν από ασιτία ως συνέπεια οικονομικής εξαθλίωσης λόγω των lockdown.[4]

Το σημαντικότερο πρόβλημα με τα lockdown από Μαρξική σκοπιά όμως είναι ότι αποδυναμώνουν την αγωνιστική ικανότητα της εργατικής τάξης. Τα lockdown δυσχεραίνουν τη δυνατότητα οργάνωσης και πάλης της εργατικής τάξης, το μοναδικό τρόπο με τον οποίο οι εργάτες μπορούν πραγματικά να προστατεύσουν τα συμφέροντά και την υγεία τους και να ανατρέψουν τον καπιταλισμό. Το κλείσιμο ολόκληρων κλάδων της βιομηχανίας και των υπηρεσιών έχει προκαλέσει οικονομική κρίση και έχει ρίξει μάζες κόσμου στην ανεργία, ενώ τα δημοκρατικά και εργατικά δικαιώματά μας έχουν περιοριστεί ή απαγορευτεί. Η εξ αποστάσεως εργασία που έχει γίνει η νέα κανονικότητα για εκατομμύρια εργαζομένους μας απομονώνει και δυσκολεύει την οργάνωσή μας σε σωματεία, καθιστώντας μας πιο ευάλωτους σε απολύσεις και μη αμειβόμενες υπερωρίες. Οι μαζικές απολύσεις, οι περικοπές μισθών, το κλείσιμο των σωματείων και η εντατικοποίηση της εργασίας προϋπήρχαν της πανδημίας σαν κοινωνικά χαρακτηριστικά του νεοφιλελευθερισμού, μα τώρα έχουν γίνει εντονότερα. Επιβάλλεται λοιπόν οι εργάτες και η αριστερά να εναντιωθούν στα lockdown. Η στήριξη των lockdown στο όνομα της δημόσιας υγείας συνιστά προδοσία της εργατικής τάξης και του επαναστατικού μας καθήκοντος.

Χρειάζεται να καταλάβουμε ότι η πανδημία, όπως και η δημόσια υγεία γενικότερα, δεν στέκεται πάνω από το ταξικό ανταγωνισμό κεφαλαίου-εργασίας. Το ταξικό συμφέρον της αστικής τάξης για τη δημόσια υγεία είναι να διατηρήσει ένα εργατικό δυναμικό αρκετά υγιές για εκμετάλλευση με το φθηνότερο δυνατό κόστος, προστατεύοντας παράλληλα τη δική της υγεία. Το καπιταλιστικό κράτος – δηλαδή, ο μόνιμος κρατικός μηχανισμός που απαρτίζεται από γραφειοκράτες, στρατό και αστυνομία, εν ολίγοις η εκτελεστική εξουσία – είναι ένας μηχανισμός οργανωμένης βίας για τη διατήρηση της εξουσίας και των κερδών της αστικής τάξης. Ενώ οι Μαρξιστές είναι διατεθειμένοι να στηρίξουν συγκεκριμένα κρατικά μέτρα δημόσιας υγείας τα οποία είναι επωφελή για την εργατική τάξη, είναι αυτοκτονική η εξάρτηση της εργατικής τάξης από το κράτος. Παραδοσιακά η αριστερά πάλευε ούτως ώστε οι δικές της οργανώσεις να ελέγχουν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, όχι να τις ελέγχει το καπιταλιστικό κράτος. Μόνο μέσω της ανεξάρτητης κινητοποίησής της κατά της αστικής τάξης μπορεί η εργατική τάξη να υπερασπιστεί την υγεία και την ασφάλειά της.

Τέλος, η αριστερά συμμετέχει στην προσπάθεια του κράτους και των λεγόμενων προοδευτικών να δαιμονοποιήσουν τους σκεπτικούς πολίτες. Για παράδειγμα, παρόλο που η Ε/κ αριστερά απεχθάνεται την κυβέρνηση Αναστασιάδη και κριτικάρει κάποια από τα πανδημιακά μέτρα, απεχθάνεται ακόμη περισσότερο τους δεξιούς, συντηρητικούς, και εθνικιστές πολίτες που αντιδρούν σε αυτά. Τείνει να τσουβαλιάζει όλους αυτούς τους πολίτες μαζί σαν επικίνδυνους φασίστες ή σαν ηλίθιους συνωμοσιολόγους, και κάνει το παν για να διαχωρίσει την κριτική της για την πανδημική διαχείριση από την κριτική των 'ψεκασμένων'. Τα υποτιμητικά σχόλια στο διαδίκτυο δίνουν και παίρνουν. Αριστεροί γράφουν υπέρ της επιβολής εμβολιασμού, υποβιβάζουν την αστυνομική βία που δέχονται οι λεγόμενοι 'ψεκασμένοι, και μας λένε μέχρι και ότι προτιμούν να πεθάνουν από τα εμβόλια παρά να ζουν μαζί με άτομα που δεν δέχονται να εμβολιαστούν. Η κατάσταση είναι ίδια και στο εξωτερικό. Παρατηρείται η δαιμονοποίηση οποιασδήποτε κριτικής των μέτρων και η προσπάθεια επιβολής του εμβολιασμού, ενώ οι αριστεροί παραμένουν συστρατευμένοι με την ουσία της κρατικής διαχείρισης. Εγκλωβισμένη σε ένα επιφανειακό αντιφασισμό, η αριστερά ανησυχεί περισσότερο για μια φανταστική φασιστική απειλή από απλούς πολίτες – η πλειοψηφία των οποίων ανήκουν στην εργατική τάξη – παρά για την πραγματική απειλή που λέγεται αυταρχικό αστικό κράτος. Η ακροδεξιά όμως είναι εξίσου περιθωριακή και αδύναμη με την αριστερά: δεν αποτελεί άμεσο κοινωνικό κίνδυνο. Επί της ουσίας, η πλειοψηφία της αριστεράς και των λεγόμενων προοδευτικών/φιλελευθέρων λειτουργεί σαν δεκανίκι του κράτους στη διαχείριση της πανδημίας.

Τί να κάνουμε

Τί διαφορετικό θα έκανε μια πραγματική αριστερά αντιμέτωπη με την πανδημία; Όπως σωστά υπενθυμίζει η τροτσκιστική Σπαρτακιστική Λίγκα σε άρθρο της για τον ιό: «Η εργατική τάξη αντλεί την κοινωνική της δύναμη από το ρόλο της στην παραγωγή. Το εργατικό κίνημα πρέπει να ***εναντιωθεί*** στις απολύσεις και τις προσωρινές αργίες παλεύοντας για προσλήψεις και κατάρτιση υπό τον έλεγχο των σωματείων και για μικρότερη εργασιακή εβδομάδα χωρίς απώλεια αμοιβής, προκειμένου να μοιραστεί η εργασία μεταξύ όλων των εργατών. Η τωρινή κρίση κραυγάζει για ***αυξημένη*** παραγωγή και υπηρεσίες: περισσότερη και καλύτερη ιατρική περίθαλψη· μαζική κατασκευή δημόσιων κατοικιών· ευρύχωρα και καλά αεριζόμενα κτίρια για σχολεία και παιδικούς σταθμούς· καλύτερες δημόσιες συγκοινωνίες. Η επανεκκίνηση και η επέκταση της οικονομίας είναι απαραίτητες για την κάλυψη των αναγκών των εργαζομένων και για την καταπολέμηση της ανεργίας και της φτωχοποίησης.» Και, λίγο παρακάτω: «Τα σωματεία είναι οι στοιχειώδεις αμυντικές οργανώσεις της εργατικής τάξης. Σκοπός τους είναι να υπερασπιστούν τους εργάτες στη δουλειά, όχι να παλέψουν για να μείνουν οι εργάτες στο σπίτι.»[5]

Με άλλα λόγια, μια πραγματική επαναστατική αριστερά που δρα με γνώμονα το ταξικό συμφέρον της εργατικής τάξης θα ακολούθουσε αντίθετη πανδημιακή πολιτική από τη σημερινή αριστερά. Σε πρώτη φάση, θα εναντιωνόταν στα lockdown, στις απολύσεις και στην εξ αποστάσεως εργασία και θα αγωνιζόταν για ασφαλείς συνθήκες εργασίας και καλύτερες υγειονομικές και συγκοινωνιακές υποδομές. Θα εργαζόταν ούτως ώστε η διαχείριση να μην περιορίζει την ελευθερία μας και να μην οδηγεί σε κοινωνική απομόνωση.Θα απαιτούσε επίσης κατάργηση των πατεντών, ούτως ώστε τα εμβόλια και τα φάρμακα να μπορούν να παραχθούν μαζικά και να καλύψουν τις ανάγκες του Τρίτου Κόσμου. Πιο μακροπρόθεσμα, θα πάλευε ούτως ώστε ο έλεγχος της υγείας και της ασφάλειας μας να περάσει στα χέρια δικών μας εργατικών οργανώσεων όπως σωματεία, καθώς και για απαλλοτρίωση των νοσοκομείων και των φαρμακευτικών εταιρειών.

Δεν νοείται να συμφωνήσουμε με την αστική τάξη που μας λέει ότι ο αγώνας των εργατών για τα συμφέροντά τους μέσω οργάνωσης σωματείων και διαδηλώσεων απειλεί τη δημόσια υγεία. Η οργάνωση και διεξαγωγή ταξικής πάλης είναι απαραίτητη για την αυτοάμυνά μας και για την καταπολέμηση της κοινωνικής αιτίας της κακοδιαχείρισης της πανδημίας, δηλαδή, του καπιταλισμού. Όπως λέει ο Λέων Τρότσκυ στο έργο του Η Θανάσιμη Αγωνία του Καπιταλισμού και τα Καθήκοντα της 4ης Διεθνούς (1938): «Σε μια κοινωνία που βασίζεται στην εκμετάλλευση, η πιο

υψηλή ηθική είναι η ηθική της σοσιαλιστικής επανάστασης. Καλές είναι όλες εκείνες οι μέθοδοι που εξυψώνουν την ταξική συνείδηση των εργατών, την εμπιστοσύνη τους στη δύναμή τους και το πνεύμα αυτοθυσίας τους στην πάλη. Απαράδεκτες μέθοδοι είναι εκείνες που καλλιεργούν το φόβο και την υποτακτικότητα των καταπιεζομένων μπροστά στους καταπιεστές τους.» Η καλλιέργεια φόβου για τον ιό και υποτακτικότητας στη κρατική διαχείριση είναι ανεπίτρεπτη.

Το παραδοσιακό καθήκον της αριστεράς είναι η συγκρότηση της εργατικής τάξης σε ανεξάρτητη πολιτική δύναμη που να επιδιώκει την ανατροπή του καπιταλισμού. Για να επιτευχθεί αυτό το ιστορικό καθήκον, επιβάλλεται μεταξύ άλλων η διοχέτευση οποιασδήποτε γενικευμένης δυσαρέσκειας της εργατικής τάξης ενάντια στον πραγματικό της εχθρό, δηλαδή, την αστική τάξη και το κράτος της. Αυτό ισχύει και με τη σημερινή γενικευμένη δυσαρέσκεια πολύ κόσμου με τη διαχείριση της πανδημίας. Μια πραγματική επαναστατική αριστερά οφείλει να αναγνωρίσει και να αναδείξει τον έλλογο πυρήνα αυτής της δυσαρέσκειας, ενώ ταυτόχρονα να απομακρύνει το δυσαρεστημένο κόσμο από παράλογες ή/και αντιδραστικές θεωρίες συνωμοσίας. Μια πραγματική επαναστατική αριστερά θα κινητοποιούσε την εργατική τάξη για να υπερασπιστεί όλους τους καταπιεζόμενους και να τους συσπειρώσει στην πλευρά των εργατών στην ταξική πάλη. Δεν θα επέτρεπε στη δεξιά και στην ακροδεξιά να παρουσιάζονται ως υπερασπιστές των δημοκρατικών μας δικαιωμάτων, όπως συμβαίνει επί Covid.

Ζούμε μια από τις μεγαλύτερες κρίσεις στην ιστορία του καπιταλισμού, και η αριστερά οφείλει να προσπαθήσει να ηγηθεί της δυσαρέσκειας της εργατικής τάξης με το κράτος, όχι να στηρίζει το αστικό κράτος ενάντια στην εργατική τάξη. Όσο αυτό δεν γίνεται, το κράτος θα συνεχίζει να παίζει με την υγεία μας και τον τρόπο ζωής μας. Δεν υπάρχει υγεία χωρίς ελευθερία, και δεν υπάρχει δυνατότητα ελευθερίας χωρίς αριστερά. Δεδομένης της απουσίας πραγματικής αριστεράς σήμερα, είναι καθήκον μας να την οικοδομήσουμε. Απαιτείται νέα ηγεσία της εργατικής τάξης.

---

[1] Πρόταγμα, Περί αντιεμβολιασμού και συνωμοσιολογίας: ο φόβος του Θανάτου, 26/10/21. https://protagma.wordpress.com/2021/10/26/%cf%80%ce%b5%cf%81%ce%af-%ce%b1%ce%bd%cf%84%ce%b9%ce%b5%ce%bc%ce%b2%ce%bf%ce%bb%ce%b9%ce%b1%cf%83%ce%bc%ce%bf%cf%8d-%ce%ba%ce%b1%ce%b9-%cf%83%cf%85%ce%bd%cf%89%ce%bc%ce%bf%cf%83%ce%b9%ce%bf%ce%bb/?fbclid=IwAR1tcaw0m0weecb8GzFllACINpGBuqfU0RS27p8bI4iOdEFeWVzXtHjDQe0

[2] Washington Post, Denmark appears to have beaten covid-19 — for now. Here's how it did it, 20/09/21. https://www.washingtonpost.com/politics/2021/09/20/denmark-appears-have-beaten-covid-19-now-here-is-how-it-did-it/

[3] Cosmonaut, ACT UP, Fight Back: A History of AIDS in America, 30/10/21. https://cosmonautmag.com/2021/10/act-up-fight-back-a-history-of-aids-in-america/

[4] https://www.youtube.com/watch?v=zG7XZ2JXZqY&ab_channel=HooverInstitution

[5] Internationalist Communist League, Κάτω τα Lockdown!, 19/04/21. https://www.icl-fi.org/greek/2021-04-lockdown.html

Οι απόψεις που διατυπώνονται είναι προσωπικές των αρθρογράφων.

Ο Φειδίας Χριστοδουλίδης είναι υποψήφιος PhD στη φιλοσοφία στο Northwestern University και μέλος

της ομάδας 1917. Συμμετέχει επίσης στην Platypus Affiliated Society. Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί του στο ph.christodoulides [at] gmail [dot] com.

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Ηλεκτρονικά Άρθρα, covid-19, Δεκαετία 2020-2029, 2022, 1917 (Ομάδα), Απροσδιόριστη Τοποθεσία

From:
https://movementsarchive.org/ - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:1917:pandemic_left2

Last update: **2025/07/15 13:46**